

DEMOS na obisku pri KEL

Združena demokratična opozicija Slovenije, DEMOS, je včeraj, 8. 2. in danes, 9. 2. 1990 gost KEL. Včeraj, v četrtek, je bilo v Slomškovem domu prvo srečanje v okviru obiska in delegaciji sta se pogovarjali predvsem o razvoju v Sloveniji. Danes dopoldne pa sta KEL in DEMOS priredili tiskovno konferenco. Več o obisku bomo poročali naslednjič.

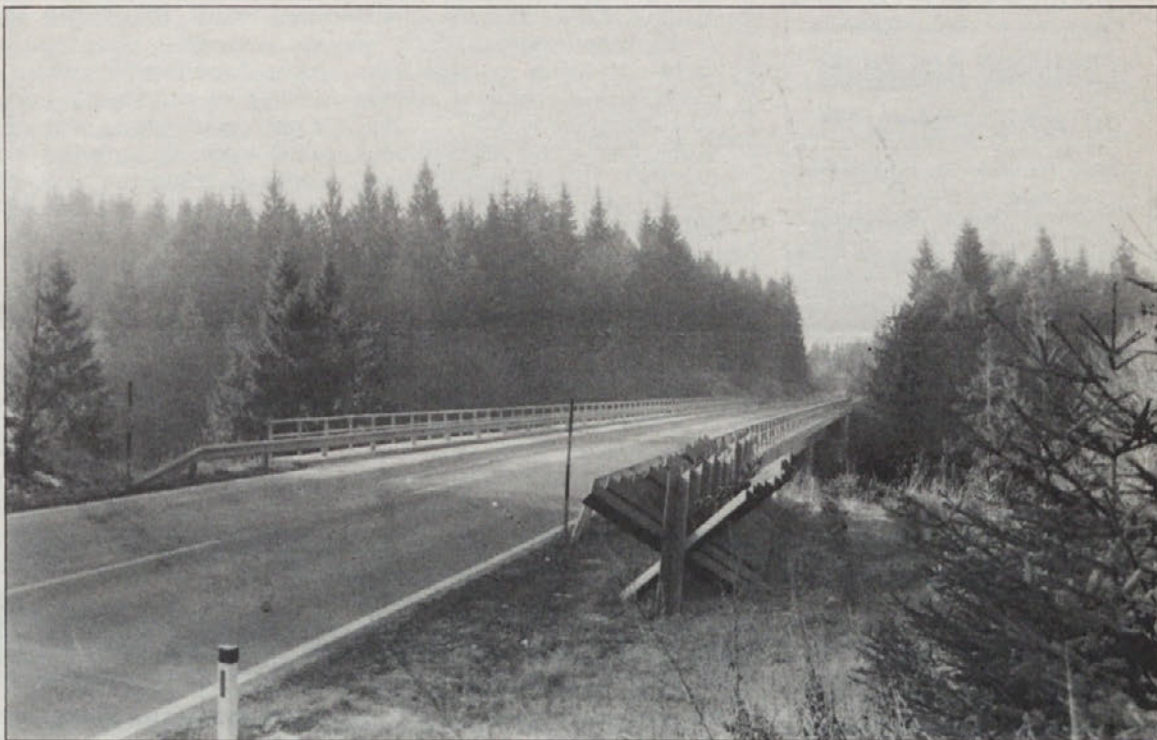
Velik mednarodni odmev na poročila Našega tednika o tankovskih zaprekah

**Iran alarmantno
poročal**

**Jugoslovansko
zunanje ministrstvo
zahteva uradno
stališče Avstrije**

Poročila Našega tednika o tankovskih zaprekah so vzbudila v mednarodni javnosti veliko pozornosti, celo iranska tiskovna agencija IRNA je o tem poročala. Avstrijsko ministrstvo za obrambo pa je poslalo Našemu tedniku odgovor.

(Več na straneh 8/9)

Za Svečami pri mostu čez Suho stoji cela rajda zaprek = smešno-nemi spomenik „teritorialne“ obrambe.

Narodni svet zahteva pogovore s strankami

Pogovore med strankami in obema slovenskima osrednjima organizacijama o manjšinskem šolstvu zahteva tajnik NSKS, Marjan Pipp, ker je treba v letu volitev 1990 rzsodbo ustavnega sodišča hitro in brez pomanjkljivosti uresničiti. To pa je možno doseči le v razgovoru med narodno skupnostjo in strankami. Koroška pedagoška komisija, tako Pipp, pa je sploh najmanj sposobna za pametne rešitve. Če na Koroškem ne bo možno soglasje, se bo narodna skupnost pač posebej pogajala z zvezno vlado, je izjavil tajnik NSKS.

Občinski odborniki: koordinacijski odbor je treba razširiti

Klub slovenskih občinskih odbornikov (KSOO) je na svoji seji v ponedeljek, 5. februarja, razpravljaj tudi o trenutnem nezadovoljivem položaju Koordinacijskega odbora koroških Slovencev (KOKS). KOKS v sedanji obliki ne ustreza zahtevam po skupnem nastopanju v narodni politiki, ker sestava in način odločanja ne omogočata demokratičnega in učinkovitega ukrepanja. Zato KSOO predlaga, da se v KOKS vključijo poleg zastopnikov obeh

osrednjih organizacij in KSOO tudi zastopniki drugih merodajnih slovenskih dejavnikov, kakor so obe osrednji kulturni organizaciji, Skupnost južnokoroških kmetov (SJK), Koroška enotna lista (KEL) in Gospodarska zveza (GZ). Poleg tega je mnenje KSOO, da bi v takem razširjenem KOKS-u (kvečjemu okoli 20 članov) morali sprejeti večinsko glasovanje, pri čemer bi v nekaterih posebno važnih vprašanjih bila potrebna dvetretjinska večina.

MANJŠINSKI KONGRES — kdo bo zasedel manjšinski mandat Zelenih?

Zvezni odbor Zelenih je preteklo soboto sklenil izpeljati manjšinski kongres, na katerem naj se mdr. odloči tudi o zasedbi manjšinskega mandata Zelenih. Od decembra naprej pod vodstvom gradiščanske Hrvatice Terezije Stojšičeve že deluje tudi delovna skupina, ki bi naj izdelala manjšinski program Zelenih. Vendar konkretnih rezultatov doslej še ni bilo, tudi postopek organizacije in potek manjšinskega kongresa še ni znan.

Deželna tajnica KEL Micka Miškulinig je k temu rekla, da je kandidat KEL za manjšinski mandat Karel Smolle. Vendar je KEL že zmeraj bila na stališču in občni zbor je to vnovič potrdil, da lahko o zasedbi manjšinskega mandata odločajo le vse narodne skupine skupno in da je za to

seveda potreben sestanek vseh avtoriziranih zastopnikov narodnih skupin. Tako o programu kot tudi o kandidatu pa lahko odločajo le narodne skupine same, torej avtonomno. Če to ne bi bilo tako, bi se namreč tudi Zeleni postavili na raven ostalih strank, ki o potrebah narodnih

skupin odločajo preko glav prizadetih.

H govoricam o možni kandidaturi gradiščanskih Hrvatice Marijane Grandičeve ali Terezije Stojšičeve za manjšinski mandat Zelenih pa je tajnica KEL menila, da sta obe že na sestanku delovnega krožka Zelenih pred tremi tedni v Celovcu povedali, da se ne mislija potegovati za mandat. Po drugi strani pa se dr. Jože Messner v zadnjem času močno angažira tako v delovnem krožku kot tudi sicer pri Zelenih, tako da vse kaže, da se bosta za mandat potegovala sedanjí poslanec v državni zbor in predsednik KEL Karel Smolle in bivši komunist dr. Jože Messner.

Zveza komunistov Slovenije se imenuje tudi Stranka demokratične prenovе

Zveza komunistov Slovenije je v nedeljo, 4. februarja 1990, priredila v Cankarjevem domu partijsko konferenco, na kateri so sprejeli dolgoročne sklepe kot dodatno ime stranke in njeno avtonomnost.

Že v naslovu je bil razkol z jugoslovansko zvezno stranko prikazan, kajti konferenca je bila najavljena kot 1. konferenca slovenskih komunistov. Njihove doslejšnje konference so bile še vse vpletene v vsejugoslovanski okvir.

Konferenca je pokazala, da polomija 14. izrednega partijskega kongresa jugoslovanskih komunistov ni bila nič drugega kot logična posledica razcepljenja in razvoja v posameznih republiških partijah — in slovenski komunisti sami pravijo, da se kar krepko približujejo socialdemokratskim idealom in idejam. V Beogradu pa sta še vedno na krmilu real-socializem in centralizem.

Odcep od Beograda so formulirali sledeče: Zveza komunistov Jugoslavije, kakršna je obstajala od 14. izrednega kongresa, je s tem prenehala obstajati. Prenehali so tudi njeni organi, vse materialne obveznosti ZK Slovenije do nje in s tem tudi individualno članstvo v njej in Zveza komunistov Slovenije deluje kot samostojna politična organizacija z lastnim članstvom, programom in statutom.

V kolikor bojo slovenski komunisti te sklepe mogli zdržati, bo pokazala zgodovina, kajti že v predloženem delovnem papirju je stranka odprla možnosti novih

programskih in statutarjih temeljev skupne jugoslovanske komunistične stranke. So pa za okroglo mizo vseh demokratičnih organizacij, za demokracijo in politični pluralizem v vsej Jugoslaviji, ki naj bo pravna država.

V zvezi s Kosovom so za to, da končno prislunke država avtentično zastopnikove prebivalstva, za slovenske komuniste trenutno kosovsko vodstvo z Rahmanom Morino na čelu očitno to ni.

Najpomembnejša dogodka te konference pa sta bila predstavitev in sprejem volilnega programa ter sprejem dodatnega imena za zvezo komunistov Slovenije: Stranka demokratične prenovе (SDP). Kakšno bo končno ime stranke, pa komunisti še niti sami ne vedo. V volilni izzivi jih bo peljal Milan Kučan.

Franc Wakounig

KOROŠKA ENOTNA LISTA poziva vse njene volilce in rojake, da darujete za tiskovni sklad za „DEMOKRATIČNO OPOZICIJO SLOVENIJE (DEMOS)“ na konto šte. 1000.33571 pri Zvezi Bank v Celovcu.

Naš tednik: Nekaj besed o samem sebi.

Lojze Peterle: Rodil sem se leta 1948 v Čužnji vasi na Dolenjskem in po študiju zgodovine, zemljepisa in ekonomije sem delal kot raziskovalec na področju urbanizma in urejanja prostora, zadnja štiri leta pa sem bil svetovalec za varstvo okolja na republiškem zavodu za družbeno planiranje. Od 1. januarja 1990 sem samostojen publicist in politik. Sem poročen in imam tri otroke.

Naš tednik: Kaj je glavna misel programa Slovenskih krščanskih demokratov?

Lojze Peterle: Človek kot izhodišče in cilj vsakršne dejavnosti, družina, narodna sprava, ker brez moralnega očiščenja zaradi medvojnih in povojnih dogodkov ne moremo zdravo naprej.

Po našem je pri nas glavna kriza moralna kriza in kriza odgovornosti. Zato posebej poudarjamo moralno, narodno in državljansko vzgojo v šoli, šola pa mora biti ideološko nevtralna. Mi nismo verska ali cerkvena organizacija, pač pa izhajamo iz krščanskega etosa.

Naš tednik: Ste za verouk v šolah?

Lojze Peterle: O tem ne razmišljamo, potrebno bi bilo, da bi v šoli v okviru rednega pouka spoznali otroci osnovne pojme vere, Cerkev. Verouk pojmuje kot izobraževalen pouk o religiji in nagovarjanje k veri.

Naš tednik: Morala in odgovornost, to sta pojma, ki imata tudi negativno zasedene prizvoke. Kako ju pojmuje?

Lojze Peterle: Mi mislimo na politično in osebno odgovornost, kajti kar se je do sedaj zgodilo in dogajalo, je nemogoče. Pri nas nikogar ne moreš napraviti odgovornega, ker je sistem tak, da vse pristane na kolektiv. Za ekološke, ekonomske in politične polome nikoli ne iščejo krivca.

Naš tednik: Boste vi krivca iskali?

Lojze Peterle: Zahtevali bomo odgovornost, a odpustkov za odgovornost je konec.

Naš tednik: A to velja samo za trenutne ekonomske, gospodarske in politične škandale ali pa tudi za zločine proti človeštvu in narodu, kot so to pokoli domobrancev, raznorazni stalinistični procesi in ideološko obarvano nasilje?

Lojze Peterle: Mi smo od vsega začetka za to, da ne želimo izhajati iz revanšizma zgodovinske, ideološke ali politične narave, zato ne bomo preganjali in ne mislimo nikogar preganjati. Sprizjajzili se pa ne bomo s posledicami takega ravnanja in smo za to, da se popravi, kar se popraviti še da. Recimo, najprej take vnebovpijoče primere kot so to bili prisilni odvzemi zemlje (marsikje se je zgodilo, da te zemlje od nacionalizacije niti enkrat niso preorali ali pokosili). Zdaj pa to zemljo hočejo kmetom nazaj prodati po tržni ceni. Zato mi pravimo: kmetom dostojanstvo in zemlja nazaj.

Drugo: škode zaradi sodnih procesov kot so to dachavski, duhovniški, kulaški in drugi. Te škode naj se popravijo z rehabilitacijo. Ni dovolj, da

N A Š

Pred nedavnim, 27. 1. 1990, so Slovenski krščanski demokrati imeli v Ljubljani svoj 1. redni kongres in že to kaže na to, kako dolgo je v slovenskem političnem prostoru bila odsotna stranka s tem imenom. Odsotna ni bila po lastni krivdi, ampak zaradi oblasti komunistov, ki so si po letu 1945 prilastili vse monopole v politiki, družbi in celo v gospodarstvu. Slovenski kristjani, to je pokazal kongres, zelo samozavestno stopajo na politično prizorišče. Njihov predsednik in glavni kandidat je Lojze Peterle.

Z njim se je pogovarjal urednik Franc Wakounig.

Lojze Peterle, Slovenski krščanski demokrati:

Pri svojem delu izhajamo iz krščanskega etosa

je, da proti nam teče volilna propaganda prav na tem področju, ker nas nekateri želijo očrtniti kot črne konzervativce, ki hočejo ženski vzeti pravico do razpolaganja z lastnim trebuhom.

Splav ni zgolj zadeva medicinske tehnike in ne moremo to jemati kot zgolj zadevo ženske. Mi izhajamo iz tega, da je to življenje človek od spočetja naprej.

Naš tednik: Slovenija je zadnja leta doživela prav porazen odliv inteligence v tujino. Kakšen je vaš program za ustavitev tega toka?

Lojze Peterle: Določeno prelivanje kadrov na svetu je normalno, pri nas pa to dosega obseg, ki je nevaren za obstoj vsega naroda. Mi smo zahodu poklanjali izšolane možgane. Ocenjujemo, da je do tega prišlo zato, ker je na ideološki način bilo onemogočeno polno ustvarjanje tem ljudem. Zato je naše geslo: omogočiti ustvarjanje. Zadnji podatki o odlivu pravijo, da se je okoli 300 slovenskih ekonomistov zaposlilo na avstrijskem Štajerskem, številni podjetniki pa ustanavljajo firme na Koroškem. Mi želimo ustvariti take pogoje, da ljudje ne bodo čutili omejitve, ki bi jih gnale čez meje. Želimo pa ustvariti pogoje, da bi se vsaj del te izredno kakovostne inteligence vrnil v Slovenijo. Z določenim delom te inteligence seveda ne moremo računati, da se vrne, radi pa bi želeli razviti integriranje v naša prizadevanja na gospodarskem, kulturnem in političnem področju. Že sedaj čutimo veliko pričra-

kovanje med našimi ljudmi zunaj, ne kako poživljeni so ob razvoju demokracije v Sloveniji.

Naš tednik: Kako se boste opredeljevali do zamejcev, zdomcev in izseljencev?

Lojze Peterle: Tako glede zamejcev, zdomcev in izseljencev hočemo storiti vse, da bi presegli posledice ideološkega obravnavanja v preteklosti. Zato pri naši politiki izhajamo absolutno iz narodnega načela in odklanjamo ideološko politiko partije, ki je umetno delila Slovence zunaj na „prave“ in „neprave“ in s tem je direktno pospeševala asimilacijo. Slovenski krščanski demokrati predlagamo ministra za vprašanje Slovencev, ki živijo izven meja Slovenije. Ta vprašanja ne smejo biti prirepek nekoga odbora, kot je to sedaj, ampak jih je treba obravnavati na ravni vlade.

Naš tednik: Vprašanje tujih delavcev v Sloveniji je žgoče in ga ni mogoče odriniti v kot nepomembnosti. Kako stališče ima SKD do njega?

Lojze Peterle: To vprašanje je treba obravnavati z 2 vidikov: a) z vidika priseljencev v Slovenijo in b) z vidika slovenske razvojne politike.

K prvemu za ljudi, ki so tu zaradi slovenske politike v preteklosti, morajo veljati vse pravice kot za Slovence.

Drugo pa je vprašanje razvojne politike. Menimo, da je bila nespametna in prizadevali si bomo za tak razvoj Slovenije, ki bo bistveno omejil dollv

tuje delovne sile, ker mislimo, da je presežen prag imigracijskega standarda. — Nič proti ljudem, pač pa kritika razvojne politike. Mi zagovarjamo investicije za delovna mesta v krajih in republikah, odkoder prihajajo k nam na delo.

V zadnjem času je prišlo do tega, da želijo nekatere sile v Jugoslaviji izkoriščati delavce iz drugih republik pri nas v svoje namene tako, da pridejo s konceptom nacionalno mešanega ozemlja, kar naj bi Slovenija bila. Za avtohtoni narodni skupnosti — Madžare in Italijane — zagotovitev vseh pravic, ki jima kot narodnostima skupnostima (nalašč nočem govoriti o manjšinah) grede. Zato je povsem normalno, da imajo posej v Sloveniji možnost lastnega poslanca v parlamentu, ne glede na število.

Naš tednik: Kako ste opredeljeni do simbolov sedanje oblasti, do spomenikov, ki so posledica med-

Škof dr. E. Kapellari in vodja škofijske finančne uprave dr. Rauchensteiner

Cerkev je z bilanco leta 1989 zadovoljna

Prejšnji teden je koroška katoliška Cerkev pred javnostjo položila obračun dela in delovanja ter poslovanja v letu 1989. Tako škof dr. Egon Kapellari kot tudi vodja škofijske finančne uprave dr. Rauchensteiner sta bila z bilanco kar zadovoljna. To ni izraz samozadostnosti in samopašnosti, ampak odsev dejstva, da je največja verska skupnost v naši deželi na gospodarskem in na dušnopastirskem področju lahko zadovoljna s svojim delovanjem.

Kot velik uspeh vrednoti Cerkev dejstvo, da je uspelo zmanjšati število izstopov, hkrati pa je rahlo naraslo število vrnitev vanjo in prestopov iz drugih verskih skupnosti ali sploh novih članov. Kljub temu pa so izstopi najbolj boleča točka Cerkve; lani je izstopilo 1191 oseb, od tega največ mladincev. Zaradi cerkvenega davka na Koroškem izstopi iz Cerkve poprečno eden od tisoč katoličanov.

Ta ominozni cerkveni davek, ki ga je leta 1939 uvedla nacistična oblast, je danes največja cerkvena finančna postavka, saj odtehta kar 81 % vseh cerkvenih dohodkov na Koroškem. V golih številkah je to 182,213 milijonov šilingov; 26 milijonov dobi Cerkev od države za povrnjenje odzvetega cerkvenega imetja in 15 milijonov pride od drugod. Vsega skupaj ima koroška Cerkev letnih

dohodkov v višini 224,507 milijonov šilingov. Prav toliko pa ima tudi izdatkov, kjer gre glavnina za plače, 36,4 milijonov gre za podpore, 38,5 milijonov za gradnjo in 17,5 milijonov je stvarnih stroškov.

Koroška Cerkev se — upravičeno — pojmuje kot velik ohranjevalec kulturne dediščine, saj je njenih nad 1000 sakralnih zgradb, ki pa so vsakomur dostopne. In te je treba ohraniti — tudi za poznejše rodove. Zato Cerkev legitimno predlaga, naj bi država povišala trenutno dotacijo za ohranjanje te dediščine, poleg tega pa Cerkev prav s cerkvenim davkom lahko te dragulje tudi sovdružuje.

Koroška Cerkev nima sredstev, da bi svoje poslanstvo lahko brez dohodkov iz cerkvenega davka obdržala na trenutnem nivoju.

Franc Wakounig

Iščemo glavno sekretarko,

starost najmanj 27 let, z obširno pisarniško prakso in z zelo dobrim znanjem angleščine in srbohrvaščine za visokokvalificirano službeno mesto.

Ponudbe pod šifro 556609 na delovni urad Celovec, telefon (0463) 58 54.

ČESTITAMO

V Spodnjih Rutah na Radišah je na Svečnico praznovala **Poderšnikova mama Marija Tolmajer** 80-letnico in god. Za dvojni praznik iskreno čestitamo in ji želimo trdnega zdravja, sreče in zadovoljstva.

Apoloniji Lesjak iz Goselne vasi iskreno čestitamo za dvojno praznovanje in ji želimo zadovoljstva, zdravja in veliko veselja pri petju!

Dvojni praznik je obhajala te dni **Marija Blüml** v Celovcu. Iskreno ji čestitamo in želimo vse najboljše.

80-letnico slavi **Nejč Hribernik** v Selah. K visoki obletnici iskreno čestitamo in želimo mnogo zdravja, sreče in veselja!

40-letnico poroke slavita te dni **Marija in Franc Končić** iz Vogrč. K visoki obletnici skupnega življenja iskreno čestitamo in želimo še nešteto zdravih in srečnih let!

V Mali vasi pri Globasnici praznuje **Marija Markitz** rojstni dan in god. K dvojnemu praznovanju iskreno čestitamo in želimo mnogo zdravja in osebnega zadovoljstva!

75-letnico obhaja te dni **Andrej Rapold** iz Bele pri Železni Kapli. Slavljenju k njegovi obletnici iskreno čestitamo in želimo obilo zdravja in uspeha pri delu!

Društvo upokojencev v Selah čestita svojim članom, ki ta mesec slavijo osebne praznike: **Juli Oraže, Meti Mak** na Borovnici in **Jozu Oraže** na Kotu in jim želi obilo zdravja in veselja.

30-letnico poroke obhajata **Franci in Greti Kelih** iz Sel. K lepemu družinskemu prazniku jima iskreno čestitamo in želimo še veliko skupne sreče in zdravja na njuni življenjski poti.

Apolonija Felsner iz Konovec pri Pliberku praznuje te dni rojst-

ni dan in god. K praznovanju ji najlepše čestitajo prijateljice in sosede!

70. rojstni dan obhaja **Mici Barbarič** iz Železne Kaple. K okrogli obletnici iskreno čestitamo in želimo zdravja in osebnega zadovoljstva.

70. rojstni dan je praznoval tudi **Franc Riepl** na Kneži. Za praznik mu iskreno čestitamo in želimo še mnogo zdravih in zadovoljnih let!

25. obletnico skupnega življenja praznujeta **Anton in Franciška Pucelj** iz Celovca. Želimo jima še veliko skupnih let v zdravju in zadovoljstvu.

Jožici Mak — učiteljici in voditeljici ljudske šole v Selah za 40. rojstni dan iskreno čestitamo in ji želimo veliko uspeha in veselja pri vzgojnem delu!

Društvo upokojencev v Št. Jakobu čestita svojim članom — **Mihu Einspielerju** iz Zgornje vesce ter **Pepci in Franciju Rehsmannu** iz Št. Jakoba v Rožu za njihove osebne praznike in jim želi vso srečo in osebnega zadovoljstva.

50-letnico in god praznuje **Folt Božič** v Podroju pri Globasnici. Ob srečanju z Abrahamom mu želimo obilo zdravja, veselja in zadovoljstva, ter mnogo lovske sreče! Čestitkam se pridružuje SKD Globasnica, SPD Šteben in EL Globasnica.

Angeli in Herbertu Kulmeschu v Selah se je rodila hčerka Nadja. Mladima staršema k temu veselju dogodku iskreno čestitamo, mladi zemljanki pa želimo veliko sreče na življenjski poti!

Poleg poklicnega dela sta opravili večerno maturo z dobrim uspehom **Marta Riedl** iz Nonče vasi in **Helga Zdovc** iz Rinkol. Iskreno jima čestitamo in želimo mnogo uspeha v poklicu.

Šteben — Cleveland

Šele te dni nas je dosegla vest o smrti velikega prijatelja in dobrotnika koroških Slovencev Franka KASTIGARJA. Po dolgi, težki bolezni je na sam božični dan zjutraj mirno zaspal v Gospodu.

Rajni se je rodil l. 1922 v Dobriču, ob koncu vojne se je kot mnogi drugi umaknil pred nasiljem na Koroško, kjer je spoznal svojo poznejšo življenjsko družico Pepco Dumpele iz zavedne slovenske družine v Štebnu. Kmalu po po-

roki sta se odločila, da se preselita v Ameriko. V Clevelandu sta si uredila nov dom in novo življenje. Frank se je takoj vključil v slovensko društveno življenje. Skrbel je kot vzoren mož in oče za svojo ženo in tri hčerke, skrbno je zbiral za slovensko stvar v Ameriki in na Koroškem, kamor je redno pošiljal podpore za dijakinje in dijake. Udeležba na njegovi zadnji poti je bila dokaz priljubljenosti rajnega Franka, ki ga bomo ohranili v najlepšem spominu. Družini ter sorodnikom iskreno sožalje.

F. K.

Klavzura Mlade KEL — sprejeti sklepi

Dne 3. 2. 1990 je imela Mlada KEL klavzuro v domu prosvete v Tinjah, kjer je med drugim sklenila naslednje izjave, ki jih je posredovala Našemu tedniku.

1. Mlada KEL je mladinska organizacija KEL, ki pa je avtonomna in ima pravico sklepati svoje sklepe, in se ji ni treba strinjati s sklepi deželnega zbora KEL.

2. O vprašanih, ki se tičejo slovenske narodne skupnosti in slovenskega jezika, se naj razpravlja izključno v slovenščini. Skrb za interkulturalnost je v prvi vrsti pri nemškogovorečih sodeželanah.

3. Pozdravljamo odločitev ustavnega sodišča glede možnosti učenja slovenščine po vsej Koroški. Pozivamo pa vse starše, naj se poslušajo te edinstvene možnosti, da se otroci naučijo obeh deželnih jezikov.

Mohorjevo ljudsko šolo pozdravljamo, ker smo mnenja, da nudi šola vsakemu možnost, da se prav nauči slovenščine in nemščine. Smo pa tudi za to, da se uvede na pedagoški akademiji javna dvojezična šola, ki pa naj resno skuša priti do načina poučevanja, pri katerem bi se otroci dejansko naučili slovenske govore.

Mlada KEL zahteva od me-

sta Celovec in dežele, da Mohorjevo finančno podpreta in da se ustanovi na pedagoški akademiji javna dvojezična ljudska šola.

4. Nikakor se ne moremo strinjati s trditvijo, da bi nas Slovence v parlamentu vsak nemškogovoreči demokrat lahko bolje zastopal, kakor državni poslanec Karel Smolle. Zato tudi apeliramo na Zeleno v Avstriji, da z njimi moremo sodelovati le kot samostojni partner, kajti integracija v večinske stranke nam Slovincem še nikoli ni bila v korist.

5. Mlada KEL z zadovoljstvom ugotavlja, da je podpisna akcija, ki smo jo izvedli skupaj s KDZ, imela uspeh in da pride trgovska akademija na Slovensko gimnazijo. Priporočamo pa slovensko in nemškogovorečim staršem, naj se poslušajo tega in svoje otroke zaupajo tej dvojezični trgovski akademiji.

6. Enodnevnne proslave, ki bodo tekale ob 70-letnici plebiscita in požrle ogromno naših davkov, za nas niso sprejemljive in ne moremo sodelovati pri njih. Zavzemamo pa se za to, da Slovenci razglabljamo o tej tematiki in skušamo koroško in avstrijsko javnost čim širše informirati o svojih pomislekih in kritikah takovrstnih praznovanj.

Koncerti krajevnih Glasbenih šol

Tudi slovenska Glasbena šola ima trenutno semestralne počitnice in krajevni oddelki so za konec zimskega polletja priredili nastope šolarjev. Posnetek je iz Borovelj, kjer so učenci šole staršem in vzgojiteljem pokazali kaj znajo, potem pa so se skupaj z učiteljem Romanom Verdalom nasmehnil v kamero našega fotografa.

Oktet Suha in Smrtnikovi bratje gostovali v Bilčovsu

Izredno kvaliteten koncert so minulo soboto nudili v Bilčovsu oktet Suha in Smrtnikovi bratje. Na povabilo Slovenskega prosvetnega društva „Bilka“ v Bilčovsu so prišli oktet Suha in Smrtnikovi bratje v avlo ljudske šole, kamor so pritegnili ogromno ljudi ne le iz Bilčovsa, ampak tudi iz sosednjih občin. Pozdravne besede in prisrčno dobrodošlico gostom je v imenu društva izrekel predsednik Tomi Gasser, ki je med drugim dejal, da je vesel, da pri suškem oktetu tudi poje bilčovški domačin, namreč Sigi Kolter. Za povezavo

med pevskim sporedom so poskrbeli nastopajoči sami. Smrtnikovi bratje so izkoristili to priložnost za to, da so predstavili pesmi Valentina Polanška iz Železne Kaple, od koder prihajajo tudi pevci sami. Člani okteta Suha pa so citirali podjunske pesnike. Ker je bilo navdušenje poslušalcev koncerta tako veliko, da ni bilo konca aplavza, so se nastopajoči odločili, da zapojejo skupno pesem „Žabe“. Po koncertu se je Almira Gasser v imenu publike še enkrat iskreno zahvalila nastopajočim za odličen koncert.

PISMA BRALCEV

Odgovor škofijskega ordinariata na komentar F. Wakouniga v „nt“, 2.2.90:

Škofijski ordinariat mora v prid resnici izrecno ugovarjati trditvam v komentarju gospoda F. Wakouniga glede spora o nošenju zastav pri pogrebem bogoslužju v cerkvi v Št. Jakobu v Rožu. Gospod škof je, takoj ko se je vrnil z mednarodne konference iz Augsburga, povabil župnijskega upravitelja na razgovor. Temu povabilu pa se on do sedaj ni odzval. Ordinariat je pri omenjenem konfliktu spomnil le na navodilo glede navzočnosti zastav pri bogoslužju, katerega

so se dogovorili leta 1985 v škofijskem duhovnem svetu in je bilo nato tudi objavljeno.

Vodstvo Cerkve ni postavilo koga takorekoč na dež, temveč je to vodstvo Cerkve samo postavljeno „na dež“, če se veljavna navodila ne izpolnjujejo brez dogovora.

Način nekaterih izjav v omenjenem komentarju je primeren, da razočara in zagreni veliko tistih katoličanov na Koroškem, ki se — kot vodstvo Cerkve — trudi za pravičnost in velikodušnost v sožitju med večinskim prebivalstvom in slovensko manjšino.

Škofijski tiskovni urad
9020 Klagenfurt/Celovec

Zbor „Rož“ je minulo soboto nastopil v pliberški glavni šoli in s svojim koncertom „Ponižani in razžaljeni“ navdušil številno občinstvo. Rožani so s tem koncertom zelo zbudili zanimanje za narode in narodiče po svetu, ki hrepenijo po svobodi, enakopravnosti in tudi demokratični ureditvi svoje družbe.

Mednarodni odmevi na poročila v Našem tedniku o tankovskih zaprekah

Iran alarmantno poročal, jugoslovansko zunanje ministrstvo zahteva uradno stališče Avstrije

Poročila v Našem tedniku o protiklepnih zaprekah („ježih“) v Podjuni so zelo odmevala v mednarodni javnosti. Iranska tiskovna agencija IRNA je 31. 1. 1990 prinesla alarmantno poročilo, da Avstrija utrjuje svoje južne meje z Jugoslavijo in da je njene vojaške predstavnike strah, da bi na teh mejah lahko prišlo do prelivanja krvi. 2. februarja 1990 pa IRNA poroča, da je Avstrija to vest demantirala, avstrijski ambasador v Beogradu, dr. Leifer, pa je sporočil, da je Avstrija protiklepane zapreke ob svojih mejah postavila že dolgo pred tem in sicer na vseh mejah.

Dunajski dnevnik „Die Presse“ piše v sobotni številki, 3./4. februarja 1990, da je predstavnik jugoslovanskega zunanje ministristva, Ivo Vajgl, zahteval od vlade na Dunaju jasna pojasnila k poročanju v Našem tedniku v zvezi s tankovskimi zaprekami.

Zapreke, kakršne štrlijo v podjunsko nebo, po besedah majorja Blümla med drugim stojijo tudi na italijanski meji pri Vratih in na mejnem prehodu Walsberg v Salzburgu. „Za vsakogar vidno, o tem se lahko prepričate,“ je izjavil major in s tem morda le ni izdal kakšne vojaške tajnosti, kar velja tudi za NT.

Zapreke, kakršne štrlijo v podjunsko nebo, po besedah majorja Blümla med drugim stojijo tudi na italijanski meji pri Vratih in na mejnem prehodu Walsberg v Salzburgu. „Za vsakogar vidno, o tem se lahko prepričate,“ je izjavil major in s tem morda le ni izdal kakšne vojaške tajnosti, kar velja tudi za NT.

močnejši sovražnik „kot nič“ („wie nix“) opravlja najmanj 48 ur. Slabši sovražnik pa bo sploh ob zobe.

Zapreke, kakršne štrlijo v podjunsko nebo, po besedah majorja Blümla med drugim stojijo tudi na italijanski meji pri Vratih in na mejnem prehodu Walsberg v Salzburgu. „Za vsakogar vidno, o tem se lahko prepričate,“ je izjavil major in s tem morda le ni izdal kakšne vojaške tajnosti, kar velja tudi za NT.

Pogovor in poročila, ki smo ju objavili v NT 26. januarja, sta podana korektno. Če nista, potem naj nas vojaščina toži. Če pa sta, zakaj nam potem očitavajo nekorektnost?

Če pri vojaščini ne vedo, kaj je privatno in kaj uradno mnenje, naj to čimprej razčistijo in določijo, ne pa da za nastale komplikacije, homati je in težave drstijo časopise in njihove urednike. Mi teh problemov nismo skuhal, mi smo jih samo „obelodanili“.

Franc Wakounig

Panzersperrin in Kärnten? Belgrad protestiert, Wien dementiert

Von Hans Werner Scheidl

BELGRAD/WIEN. Beiderseits der österreichisch-jugoslawischen Grenze sorgen Zeitungsberichte über verstärkte Panzersperren für Unruhe. Der Sprecher des Belgrader Außenministeriums, Ivo Vajgl, forderte eine offizielle Erklärung der Wiener Regierung zu Berichten der Kärntner Slowenen-Zeitung „Nas Tednik“, wonach das Bundesheer forciert an Grenzbefestigungen arbeite. Der slowenische Abg. Karel Smolle, Mitglied des grünen Parlamentsklubs, bekräftigte im Gespräch mit der „Presse“ die Richtigkeit der Artikel. Das Verteidigungsministerium dementiert offiziell alles. Und das Kärntner Militärkommando teilte dem Klagenfurter „Presse“-Korrespondenten mit: Die fraglichen Grenzbefestigungen seien zum Teil schon 20 Jahre alt.

Belgrad fordert auch Aufklärung über inoffizielle Auskünfte

des Wiener Heeresressorts, die als „persönliche Ansichten“ einzelner Militärs abgetan wurden bzw. in „Nas Tednik“ falsch zitiert worden sein sollen. Die Laibacher Zeitung „Delo“ zitiert zwei Mitarbeiter des Lichal-Ressorts, die die zusätzlichen Panzersperren mit Sicherheitsargumenten für den Fall einer Intervention durch die jugoslawische Volksarmee in der nördlichen Teilrepublik Slowenien begründeten.

Karl Smolle spricht von „auffallenden Aktivitäten“ im Grenzgebiet: „In anderen Bundesländern werden die Panzersperren im Wald versteckt, bei uns hingegen werden sie demonstrativ auf die Äcker gestellt. Man hat den Eindruck, die Leute sollen sich fürchten.“ Heftiger Widerstand rege sich im Gebiet Bleiburg und Globasnitz, behauptet Smolle, der sich ausdrücklich als Befürworter einer militärischen Landesverteidigung bezeichnet.

Fortsetzung auf Seite 5

„Die Presse“ — stran 1, 3./4. februarja 1990

Bundesministerium für Landesverteidigung
Presse- und Informationsdienst
Dr. SARTORIUS, MinR
Dampfschiffstr. 2, 1030 WIEN

An die Redaktion
NAS TEDNIK

Viktringer Ring 26
9000 KLAGENFURT

WIEN, 31. Jänner 1990

Sehr geehrte Redaktion!

Nach Kenntnisnahme Ihrer in der Ausgabe vom 26. Jänner 1990 erschienenen Veröffentlichungen über sogenannte Panzersperren des Bundesheeres wird mitgeteilt:

Die Veröffentlichungen beziehen sich offensichtlich auf Gespräche, die von der Redaktion mit einem Angehörigen des Presse- und Informationsdienstes im Bundesministerium für Landesverteidigung sowie einem Angehörigen des Militärkommandos Kärnten geführt wurden. Beide Gesprächspartner haben hierbei eine persönliche Auffassung und nicht die offizielle Meinung des Bundesministeriums für Landesverteidigung vertreten. Dessen ungeachtet wird der Gesprächsgegenstand in der Veröffentlichung nicht korrekt wiedergegeben.

Das eigentliche Gesprächsthema war die von der Redaktion vertretene irrtümliche Auffassung, die in Kärnten errichteten „Panzersperrin“ seien gegen die slowenische Bevölkerung in Österreich gerichtet. Dies ist falsch und wurde bei der Auskunftleistung klar richtiggestellt. Bei den Panzerhindernissen handelt es sich Konstruktionen aus Stahl (nicht um gepanzerte Fahrzeuge), die im Bedarfsfall dazu dienen, notfalls die Bewegung fremder militärischer mechanisierter Kräfte auf österreichischem Staatsgebiet zu behindern. Ein weiterer Irrtum der Redaktion bezog sich auf die vermutete örtliche Begrenzung der Errichtung solcher Sperrin (angeblich nur in Kärnten). Dazu wurde erläutert, daß derartige Sperrin seit über 20 Jahren im gesamten Bundesgebiet an geeigneten Stellen vorbereitet sind. Es wurde unter anderem ausdrücklich ein Beispiel aus dem Bereich Wien genannt. Diese vorbereiteten Sperrin sind Teil einer passiven Abwehr und richten sich gegen keinen bestimmten Nachbarstaat.

In diesem Zusammenhang wurde durch die Redaktion ein Background-Gespräch über die allgemeine Situation nach den politischen Veränderungen im Ostblock provoziert, wobei seitens des Gesprächspartners im Presse- und Informationsdienst bezüglich Jugoslawien wertfrei auf die in den Medien laufenden Diskussionen über mögliche Szenarien Bezug genommen wurde. Eine Identifizierung des Bundesministeriums für Landesverteidigung mit einem der erörterten Szenarien besteht nicht und wurde auch nicht behauptet.

Sie werden um Kenntnisnahme dieser Klarstellung und Veröffentlichung gebeten.

Mit vorzüglicher Hochachtung

Na intervju z dr. Rabergerjem v Našem tedniku dne 26. januarja 1990 in na poročilo o razgovoru s polkovnikom Schüttelkopffom v prav isti številki NT je avstrijsko zvezno ministrstvo reagiralo z odgovorom, ki ga v celoti objavljamo. Da bo informacija popolna naj omenimo še to, da Naš tednik obeh gospodov ni zalotil v spalni srajci ampak smo se z njima pogovarjali v službenem času in niti enkrat v vsem intervjuju nista rekla, da izjavljata svoja privatna mnenja (k temu glej komentar k članku „Mednarodni odmevi . . .“). Trditev ministristva, da „pogovorni predmet v objavi ni korektno podan“, je milo rečeno smešna.

Uredništvo

Znanje jezikov in strokovna izobrazba pridobivata na pomenu

Prijavite otroka za dvojezično trgovsko akademijo

Kot smo že poročali v zadnji številki NT, so priprave za ustanovitev dvojezične trgovske akademije v polnem teku. Da bo trgovska akademija po vsej verjetnosti na Slovenski gimnaziji, je postalo že precej konkretno. To nam je potrdila voditeljica projektne skupine mag. Maja Ambruš, ki s skupino strokovnjakov spremlja priprave za ustanovitev trgovske akademije. Ustanovitev dvojezične trgovske akademije je še posebej pomembna zato, ker je povpraševanje po kvalificirani delovni sili z dvojezično trgovsko izobrazbo tudi na Koroškem zelo veliko. V prihodnjih tednih vam hočemo dati pregled, kakšno je povpraševanje v posameznih strokah gospodarstva po ljudeh, ki imajo dvojezično trgovsko izobrazbo.

Tokrat smo dobili od Inštituta za raziskavo razvoja poklica na Dunaju (Österreichisches Institut für Berufsbildungsforschung) podatke, iz katerih je razvidno, da je delež brezposelnih najmanjši pri skupini ljudi, ki ima višjo strokovno oziroma trgovsko izobrazbo. Delež brezposelnih pa je največji pri ljudeh, ki nimajo višje izobrazbe kot osnovno šolo.

Iz statistike od januarja 1990 je razvidno, da polovica brezposelnih nima višje poklicne kvalifikacije kot osnovno šolo.

Na tem mestu objavljamo nekaj zanimivih podatkov števila brezposelnih po kriterijih izobrazbe.

Najvišja izobrazba	Število brezposelnih	v procentih
Osnovna šola	89.946	47,6%
Vajenci	73.792	39,1%
Srednje tehnično-obratne šole	710	0,4%
Srednje trgovske šole	5106	2,7%
Druge srednje šole	4007	2,1%
Splošna višja šola	4472	2,4%
Višje tehnično-obratne šole	1801	1,0%
Višje trgovske šole	1583	0,8%
Druge višje šole	1490	0,8%
Akademije (Pedagoška akad., druge)	769	0,4%
Univerze	3500	1,9%

Iz teh podatkov lahko razberete, da imajo prav absolventi višjih trgovskih šol najboljše izglede, da dobijo kvalificirano delovno mesto.

Prav v času odpiranja mej in v prostoru Alpe-Jadran pa imajo seveda trgovski izobraženci, ki obvladajo več jezikov, še posebno prednost na delovnem trgu nasproti tistim, ki znajo samo nemško. Zato torej prijavite otroke za dvojezično trgovsko akademijo. Prijave sprejema tajništvo Slovenske gimnazije in manjšinskošolski oddelek pri deželnem šolskem svetu.

H. St.

ZVEZNA GIMNAZIJA IN ZVEZNA REALNA GIMNAZIJA
ZA SLOVENCE V CELOVCU Prof.-Janežič-Platz 1

OBJAVA

Zvezna gimnazija in zvezna realna gimnazija za Slovence v Celovcu sporoča:

- Po posebnem odloku Zveznega ministrstva za pouk, umetnost in šport naj prijavijo starši svoje otroke, ki jih želijo dati v šolskem letu 1990/91 na gimnazijo, takoj po končanem prvem semestru tega šolskega leta, v času od 5. do 28. 2. 1990, ravnateljstvu Zvezne gimnazije in zvezne realne gimnazije za Slovence v Celovcu. Uradne ure so dnevno od 7.30 do 16.00, ob petkih do 13.00. Ob prijavi za sprejem je treba predložiti ravnateljstvu spričevalo prvega semestra 4. razreda ljudske šole, rojstni list in dokaz avstrijskega državljanstva.
- Sprejemne izpite bo treba delati prijavljenemu učencu le v izjemnih primerih in sicer iz slovensčine, nemščine in matematike. Odločilno bo letno spričevalo. Termin za sprejemne izpite: sreda, 4. julija 1990.
- Konec maja 1990 bo vodstvo ljudske šole javilo gimnaziji učni uspeh učencev, ki so se prijavili za vstop v gimnazijo. Nato bo ravnateljstvo gimnazije pravočasno obvestilo starše o sprejemu učenca oz. o potrebi prijave k sprejemnemu izpitu.
- Zakasnele prijave bodo v izjemnih primerih še možne s posebnim dovoljenjem Deželnega šolskega sveta.
- Za vstop v višje razrede veljajo podobna pravila. Priporočljiv je v tem primeru razgovor z ravnateljem. Prestop iz glavne šole v gimnazijo je možen.

Prijave za sprejem v gimnazijo lahko opravite osebno v šolski pisarni ali pa se obrnete pisмено na naslov: Zvezna gimnazija in zvezna realna gimnazija za Slovence v Celovcu, Prof.-Janežič-Platz 1, 9020 Celovec/Klagenfurt.

dv. sv. dr. Reginald Vospornik I. r.
ravnatelj

Vpisovanje

na dvojezični srednji in višji šoli za gospodarske poklice
zavoda šolskih sester v Št. Petru pri Št. Jakobu v Rožu

je od 5. do 28. februarja 1990.

Na ustanovi so na izbiro tri izobraževalne možnosti:

- 1-letna GOSPODINJSKA ŠOLA
- 3-letna STROKOVNA ŠOLA ZA GOSPODARSKE POKLICE
- 5-letna VIŠJA ŠOLA ZA GOSPODARSKE POKLICE z maturo.

Pogoj za sprejem v vse tri tipe je uspešno zaključena 8. šolska stopnja in vsaj delno znanje slovensčine.

Prijave so možne osebno v šolski pisarni ali po telefonu št. 04253/343. **Formularje za vpis** dobite v šolski pisarni ali po pošti. Izpolnjene tiskovine oddajte na šoli najkasneje do 28. febr. 1990. Priložite polletno šolsko obvestilo v originalu ali od šolskega ravnatelja potrjen prepis.

Za sprejem v 3-letno strokovno šolo in v 5-letno višjo šolo je potreben pozitivno opravljen pedagoško-psihološki test, ki bo na šoli 4. julija 1990.

Financiranje: Vsi učenci so deležni državnih podpor kot na vseh tovrstnih drugih šolah.

Vodstvo šole

**Strokovna kmetijsko gospodinjna šola
v Št. Rupertu v Velikovcu**

sporoča staršem in dekletom, ki se odločajo za nadaljnje šolanje,
da sprejema za šolsko leto 1990/91 učenke v Strokovno kmetijsko gospodinjno šolo.

V šoli je pouk v obeh deželnih jezikih. Šolo lahko obiskujejo dekleta že v 9. letu obveznega šolanja.

Pogoja za sprejem sta dovršena 8. šolska stopnja in vsaj delno znanje slovenskega jezika. V primeru, da učenka 8. šolske stopnje ni dovršila, je v šolo lahko sprejeta s sprejemnim izpitom.

Ob danih pogojih dobijo učenke državno podporo! Za šolo se lahko prijavite vsak čas! Nadaljnje informacije dobite pri vodstvu šole: 9100 Völkermarkt, Klosterstraße 2, tel. 0 42 32 / 38 96.

PISMA BRALCEV

Zadeva: ZAHVALA

Člani Moškega pevskega zbora „SKLADATELJEV IPAVCEV“ iz Šentjurja se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste darovali denar ali materialna sredstva za odpravo posledic hudega neurja, ki je prizadelo veliko škodo na stanovanjskih objektih naših pevcev.

Posebno zahvalo želimo izraziti SPD „DANICA“ iz Šentprimoža in njihovima članoma Danieli Kežar in Francu Polcarju.

Ob tej skromni zahvali smo vam dolžni podati informacijo, da smo z vašo pomočjo že ustvarili normalne pogoje bivanja v poplavljenih stanovanjskih objektih naših pevcev, v občinskem merilu pa odpravljanje posledic še traja.

Iskrena zahvala!

PRESEDANIK MPZ

„Skladatelj Ivavec“, Stojan Stane

Smolle — Smolle

Človek se pri vsej grmadi obtožb in podtikavanj proti rojaku Smolletu resno vpraša, narod, kam ploveš?!

Ali je že napočil čas, kjer je treba napeti vse sile, da se zopet spodnese enega Slovenca. Kot izgleda je to prav nekak slovenski patent, posebno pa še tu na Koroškem. Politike, pa tudi ostale, se označi za izdajalce, odvzame se jim vsako priznanje za njih delo, skratka se jih onemogoči oz. se jih hoče, pa če bi bilo potrebno tudi z vsemi razpoložljivimi sredstvi. Višek vsega pa napisano dejstvo, da se zberejo podpisi svečano objavljeni v nemškem jeziku, priobčeni v slovenskih časopisih, po Slovencu čez Slovenca. Tako malo nas je, da se sami imenujemo manjšina za kar pa nisi kriv, če je bil narod v nekaj desetletjih „zmanjšan“ na minimum. Izredno slaba legitimacija za večino, tako pa se slabša, če iz lastnega naroda padajo palice na tistega, ki za narod vsaj nekaj še naredi. Res me zanima, koliko so prispevali tisti podpisniki za dobrobit Slovencev na Koroškem? Okrito povedano, mene bi bilo pošteno sram, da bi znanjci brali, da bi po nemško napisano protestirala proti svojemu rojaku. V takih prilikah so vodje v ozadju in ostanejo pilotovsko nedolžni.

Ob poslušanju radia se nešteto-krat vprašam, le kdo si lasti tisto pravico, odkod jo dobi, da se stalno spodtikuje, v tem primeru, čez g. Smolleta? Nehote se vprašam, kdo je kriv razdvojenosti slovenskih Korošcev? Kdo je tisti, ki je pri samostojnem nastopu svetoval in priporočeval vse drugo kot pa lastno stranko? Komu je danes vseeno ali zastopa svoj narod in dviga glas v njegovo obrambo, slovenski Korošec ali tuje govoreča oseba. Kako je mogoče, da nekdo, ki vrši občinsko nalogo, kot Slovenec podpre stranko ne pa narod? Kako je nekdo zastopal si. stranko, njegovi ljudje ga pa niso volili? Mnenja sem, da nilski konj je nilski pa je lahko prišel na svet v Afriki ali pa v živalskem vrtu kje v Evropi. Tako tudi jaz ostanem to, kar sem, saj drugače sem pa spaček. Nikdar nisem imela strahu pred tuje govorečimi niti oni pred mano, obratno, pogovor je bil sproščen, čeprav je vsakdo vedel, kdo je kaj. Če se že Smolleta hočejo znebiti, naj se pa

vsaj garnitura zamenja in naj pride nekdo, ki bo jasno rekel: dosti slepomišljenja, čas je, da „napoči čas“, ko bo ena čreda, en pastir. Tako vsaj ne bo treba tako milostno prosjčiti, za tisto do zdaj nepravilno delitev pomoči. Mnenja sem, da se morajo vrhovni, ljudje v vodstvih prvo doma pobotati in postati enotni, ter v glavnih točkah za dobrobit naroda najti skupni jezik. Verjetno so tudi ljudje pri DEMOSU v Kranju gospodu Vi-serju tako svetovali.

Evropa se čudno spreminja, kar je bilo rdeče, hoče biti roza ali pa rume-no pobarvano, kar je bilo tlačeno pa glave dviga. Sicer se pa tudi kača olupi, druge živali pa izgubijo dlako. Zanima me, kakšen naslov bodo prevzeli slov. in nemški demokrati?

Tudi to je vplivalo dolga leta na tu-kajšnje odnose. Mnenja sem, da se je zelo težko otresti stolčkov, na katerih nekateri že leta in leta sedijo, ka-kor, da v vsej skupini ne bi bilo še zmožnih ljudi. Poglejte, koliko sposobnih mladih je tu na avtohtonem prostoru. Vedno se veselim, ko poslušam naše napovedovalke in sim-patičnega napovedovalca na televiziji. Pa ne samo jaz, mnogo ljudi jih poslušajo. Se vam ne zdi, da je človek vesel, če je kdaj pohvaljen? Še z večjim zanosom gre na svoje delo. Tudi pohvala g. Bogataju, ki se res trudi. Da pa vsak človek naredi tudi kakšno napako, je razumljivo.

Vsak naj na svojem „koncu“ pos-kusi narediti za dobrobit naroda čimveč in najboljše. Pošten sosed v skupni domovini te bo še bolj poštoval, saj se nima koga bati, če ima pred seboj odkritega človeka. Ne dopustite pa, da bi se lahko stalno po-navljali slovenski pregovor: „Kjer se pripravata dva, tretji dobiček ima.“

Vam gospod Smolle pa želim, da obdržite še naprej trdo kožo, posebno, ko branite pravice svojega naroda, tudi to je prijetno zadoščenje.

Jelka Dolinar

Pa še tole: v krožku nikomur ne gre za „preprečitev manjšinskega mandata“, kot trdi pisec v „nt“, temveč prav narobe. Edinole Smoleju gre za zagotovitev Smollejevega mandata. Krožek pa si je zastavil nalogo, da izdela nov manjšinski program, ki bo ustrezal družbenim predstavam Zelenih, ne pa zagovornikom ločevanja.

P.S. To pismo sem posredoval za objavo seveda tudi uredništvu „nt“

Dr. Messner piše pismo belo . . . samo komu?

Dr. Joža Messner je menda poslal pismo bralcev na uredništvo Našega tednika — vsaj tako je zapisal v „sv“. Ker ga nikoli nismo dobili, ga seveda tudi nismo mogli objaviti. Pri bralcih, ki berejo oba časopisa, je moral nedvomno nastati vtis, da ga Naš tednik noče objaviti — morda pa je hotel dr. Messner to doseči.

Če je to njegov politični stil, potem se ga je res za bati, ker se takih metod danes pravzaprav v demokracijah ne poslužujejo več.

Uredništvo

Davčni nasveti

Piše dr. Marian Wakounig

Vse o davku od plače

(Lohnsteuer) — II. del

Prvi del te kratke serije je izšel v Našem tedniku dne 19. 1. 1990 (glej številko 3 Našega tednika, 19. 1. 1990). Tokrat bom nadaljeval z drugim delom.

Kateri dohodki po novi davčni reformi niso več oproščeni davkov?

- jubilejna darila
- pavšalna odškodnina uslužbencu pri blagajni za kritje primanjkljajev (Fehlgeldentschädigung)
- zastoj oziroma poceni na razpolago postavljena službena stanovanja
- nizko obrestovana **posojila delodajalcev**, katerih se poslužuje delojemalec
- povračila prevoznih stroškov (Fahrtkostenersatz); to navodilo **nima veljave** takrat, če se povrnejo stroški delojemalcu, ki so nastali pri službenem potovanju

Kakšna je situacija po davčni reformi pri nadurah?

- Davčno oproščeni so **samo pribitki** (Zuschläge) za prvih 5 nadur v mesecu. Pri tem morate upoštevati, da sme pribitek znašati samo **50 % osnovne plače** (Grundlohngehalt). Vsi pribitki, ki presežejo to 50%-no mejo, niso več oproščeni davka, temveč se obdavčijo z normalno davčno stopnjo.
- Poleg pribitkov za prvih 5 nadur (v mesecu) prizna finančni urad še sledeče **važne olajšave**:
 - a) dodatek za umazano delo (Schmutzzulage)
 - b) dodatek za posebno težavno delo (Erschwerniszulage)
 - c) dodatek za nevarno delo (Gefahrenzulage)
 - d) pribitek za nočno delo (Nachtarbeitszuschlag)
 - e) pribitek za delo ob praznikih (Feiertagsarbeitszuschlag)
 - f) pribitek za delo ob nedeljah (Sonntagsarbeitszuschlag)

Vsi ti od a) do f) našeti pribitki in dodatki so do **4940,— šilingov mesečno** (1140,— tedensko; 190,—; dnevno) **oproščeni vseh davkov — in to poleg pribitkov za prvih 5 nadur v mesecu**. Delojemalci; preverite svoje pravice!

Kaj za finančni urad velja kot nočno delo (Nachtarbeit)?

- Kot nočno delo se smatra delo med **19. in 7. uro**. V tem času (torej ponoči) se mora delo vršiti najmanj tri ure brez prenehanja.
- Za delodajalce, ki imajo dolžnost, da **pretežno delajo samo ponoči** (npr. uslužbenci pekarnarstva, tiskarji...) se vsota davčne oprostitve poviša od 4940,— šilingov mesečno na **7410,— šilingov mesečno** (1710,— tedensko, 285,— dnevno). Vse doklade in pribitki, ki sem jih tu omenil, ne veljajo samo za „normalne delavce“, temveč prav tako za dela oproščene člane obratnega sveta oz. personalnega zastopstva (freigestellte Betriebsmitglieder bzw. Personalvertreter) **ter za vse delavce**, ki so v bolniškem stanju in se jim plačuje plača naprej.

Kako visok je pribitek k davčni osnovi za odmero davka od plače, če ima nekdo več kot eno službeno razmerje (Hinzurechnungsbeträge bei mehreren Lohnsteuerkarten)?

	mesečno	tedensko	dnevno
pri 2. davčnem listu (2. Lohnsteuerkarte)	2600,—	600,—	100,—
pri 3. ali nadaljnjem davčnem listu	4810,—	1100,—	185,—
če delojemalec ni oddal davčnega lista	4810,—	1110,—	185,—

Iz tega je razvidno, da vsako nadaljnje službeno razmerje poviša osnovo za odmero davka (Bemessungsgrundlage) — s tem se seveda poviša tudi davek od plače. Prav tako pa se poviša osnovo za odmero davka, če delojemalec delodajalcu ne izroči davčnega lista (Lohnsteuerkarte). **Moj nasvet:** Takoj po pričetku službenega razmerja naj delodajalec zahteva davčni list od delojemalca — oziroma delojemalec naj takoj po nastopu službenega razmerja odda davčni list.

Kaj se je spremenilo pri obdavčevanju plače in drugih prejemkov?

- Šestina letne plače (Jahressechstel) je do vsote 8500,— šilingov **letno oproščena** vseh davkov, če so ti dohodki/prejemki **posebne plače** (Sonderzahlungen), **dodatki za dopust** (Urlaubsgeld), **božična remuneracija** (Weihnachtsremuneration) ter druge denarne nagrade. Te omenjene prejemke večidel ljudi pozna tudi kot 13. in 14. mesečno plačo.
- Obdavčenje teh drugih prejemkov (to 13. in 14. mesečno plačo zakonodajalec imenuje kot drugi prejemek, ker se ta izplačuje poleg rednega prejemka — torej poleg navadne mesečne plače) **pa odpade povsem**, če šestina letne plače za te prejemke znaša samo **16.200,— letno**.
- Ta prosti znesek (8500,— letno ali pa celo 16.200,— letno) se sme upoštevati samo pri **tistih delojemalcih**, ki nimajo oštevilčenega davčnega lista (unnummerierte Lohnsteuerkarte) oz. ki imajo davčni list s številko 1. **To je važno!**

S kako davčno stopnjo se obdavčijo tako imenovani drugi prejemki?

- Tako imenovane fiksne davčne stopnje (feste Steuersätze), s katerimi se obdavčijo drugi prejemki, se tudi po davčni reformi niso spremenile. Te stopnje so:
 - Splošno 6 % od bruto plače
 - Pri delojemalcu
 - z 1 otrokom 2 % od bruto plače
 - z 2 otrokoma 1 % od bruto plače
 - s 3 ali več otroki 0 % od bruto plače

Iz tega lahko razberete, da delojemalec, ki ima več kot 2 otroka, za 13. in 14. mesečno plačo **ne plačuje davkov**.

Kot sem že prej omenil, je to nizko obdavčenje možno samo za tiste „druge prejemke“, ki **ne presežejo šestino letne plače**. V slučaju, da tudi drugi prejemki presežejo šestino letne plače, **se presegajoči del ne obdavči več z (omenjeno) nizko stopnjo**, te več z normalno davčno tarifo.

Poseben nasvet: Premije, katere prejemajo delojemalci za **izume**, ki so jih ustvarili na delovnem mestu (Diensterfindungen), oz. premije **izboljševalne predloge** (Verbesserungsvorschläge) se smejo obdavčiti z nizkimi fiksnimi davčnimi stopnjami, **če te premije ne presežejo šestino letne plače**.

Zato naj delodajalci tudi med delovnim procesom pospešujejo talentirane delojemalce, ker premije za njihove **izume** oz. **izboljševalne predloge** lahko obdavčijo z nizkimi stopnjami. S tem pa se prav tako lahko izboljša motivacija posameznega delojemalca.

KOŠARKA NA SLOVENSKI GIMNAZIJI:

Slovenska gimnazija — podružnica za Regenerin!

Talentirani košarkarji Slovenske gimnazije odhajajo k celovškemu klubom. Zdaj se SAK ponuja, da bi ustanovil košarkarski klub.

Vedno večje zanimanje za košarko na Slovenski gimnaziji je bil povod, da so ustanovili moštvo, ki trenutno zelo uspešno tekmuje na koroškem klubskem prvenstvu. Lansko leto je bilo moštvo gimnazije celo koroški prvak. Toda talentirani košarkarji so se nato pridružili celovškemu košarkarskemu klubu Regenerin, kajti sami še nimajo kluba.

Kalan, Lipuš, Seher, Einspieler, Sturm: vsi ti igralci so se že pridružili Regenerinu in že zdaj štejejo med najboljše v tej starosti. Predvsem Kalan šteje med največje košarkarske talente na Koroškem. Fant, ki je pred dvema letoma prišel na Slovensko gimnazijo, je 15 let star in meri 184 cm. Kalan bo sigurno igral v 1. diviziji, je prepričan trener prof. Tone Malle, ki trenira gimnazijce.

Nujno bi morali ustanoviti slovenski košarkarski klub, preden se bodo vsi dobri košarkarji gimnazije pridružili drugim klubom, zahteva prof. Malle.

Sploh je treba omeniti, da je prof. Malle pravzaprav oče slovenskih košarkarjev. On je bil prvi, ki je na gimnaziji forsiral košarko in s tem vnel zanimanje pri učencih. Pozneje je ustanovil šolsko moštvo, ki zelo uspešno tekmuje na koroškem klubskem prvenstvu. V zadnjem času je tudi v slovenskih domovih postalo zanimanje za košarko večje; seveda po zaslugi nekaterih vzgojiteljev.

Mogoče se bo pa v bodoče le ustanovil prvi slovenski košarkarski klub na Koroškem. Talentiranih igralcem imamo sigurno dovolj — SAK pa se je že ponudil, da bi vzel košarko pod svoje okrilje.

Wiegele se bliža 1. mestu v evropskem pokalu!

V skupnem seštevku za evropski pokal zaseda Franci trenutno 2. mesto. Zaostanek za prvim (Stefan Zuend/Švica) je le še 9 točk.

Preteklo nedeljo je sodeloval na tekmi za evropski pokal v La Molina/Španiji. Zasedel je 2. mesto za Raithmayerjem. 11. mesto pa je dosegel rojak Herwig Millonig.

Naslednji nastop za evropski pokal bo že naslednji teden v Franciji.

Koroško prvenstvo: preteklo soboto je v Schwarzach/St. Veitu bilo na programu koroško prvenstvo v skokih na smučeh.

Renomirani skakalci kot Wiegele, Kuttin in Stranner se tega tekmovanja niso smeli udeležiti. Tako so tokrat izbrali prilžnost mlajši tekmovalci. Izredno dobro razporejeni so bili Zahomčani, ki so dosegli mesta od 2—5.

Rezultati:

1. Christian Samitz (SZ Vrba)
2. Günther Kaiser (Zahomc)
3. Hannes Frank (Zahomc)
4. Martin Wiegele (Zahomc)
5. Christopher Knees (Zahomc)
9. Thomas Kuglitsch (Zahomc)

KRATKE NOVICE

MATEJA SVET se je že drugič v letošnji sezoni v veleslalomu uvrstila na najvišjo stopnjo; tokrat je zmagala v švicarskem Veysonnazu pred Avstrijsko Wachterjevo, ki pa je trenutno prva kandidatinja v boju za kristalni globus v tej disciplini.

Uspešno je izvozila veleslalom tudi Veronika Šarec, ki je dosegla 4. mesto.

ŠENTJANŽ — SIMONHÖHE: preteklo soboto se je na Simonhöhe zbralo nad 200 smučarjev, ki so se borili za Koglerjevo nagrado.

Najboljši dneva pri fantih je bil Günther Schaunig pred rojakom Jozijem Partlom (oba Bilčovs).

Pri dekletih pa je kot po navadi osvojila 1. mesto Dunja Jamnik (Šentjanž).

ŠAH — šahisti ŠSZ Carimpex I so spomladansko sezono začeli s porazom. Zgubili so v Gospe Sveti proti domačinom s 5:3.

ODBOJKA — v petek, 16. februarja, bo igral ŠK Aich/Dob doma proti moštvu univerze iz Prage, ki se pripravlja na univerziado.

V 2. razredu bomo znova zadeli...

Lestvica iz leta 1984/85 kaže višek nogometa v Selah. Selani so takrat zasedli odlično tretje mesto v podligi za SAK in ASV iz Celovca. Samo nekaj let pozneje pa se Selanom obeta pad v najnižji nogometni razred na Koroškem — II. razred.

Izpad sicer še ni formalen, toda zaostanek je že precejšen — namreč osem točk pred predzadnjim. To se pravi, da je obstoj moštva v 1. razredu samo še teoretičen.

Na vprašanje, zakaj so Selani trenutno tako slabi, je dejal sekcijski vodja Selanov Nanti Olip: „Pomisliti moramo, da smo tekmolet izgubili pravzaprav celotno

moštvo. Zapustili so nas Milan in Zdravko Oraže, Travnik, Wieser, Čertov in Hribernik. Nekateri pa so nehali, kot npr. Fera, Hobel, Jakopič in jaz. Ostali so pravzaprav samo mladi igralci, ki pa še niso čisto zreli za prvi razred in katerim v prvi vrsti manjka osebnost, ki bi jih vodila.“

Zato so si Selani poiskali izkušenega igralca **Oblaka**, ki naj bi v hektičnih fazah pomiril tekmo in igralce. Toda kaj pomaga dober konj, če pa manjka jezdec. To se pravi, da Selanom še vedno manjka trener. Odbor se sicer trenutno trudi in nagovarja trenerje (med drugimi je tudi mag. Mirko Oraže kandidat), toda doslej še brez uspeha.

Pravzaprav bi moralo moštvo že trenirati, kot npr. Globasnica in Šmihel, kajti pogoji za trening so letos tudi v Selah izredno dobri. Toda trening se bo začel šele naslednji teden, če bodo naši trenerja.

„Vse se ne more ukiniti, moštvo je mlado, zato bomo v slučaju izpada čisto znova začeli!“

Nanti Olip

Kje so časi, ko se je v stadionu pod Košuto na tekмах zbralo nad 1000 gledalcev. Celo SAK je leta 84/85 le z božjo voljo premagal Selane z 2:1. Po vsej verjetnosti se bodo Selani borili v II. razredu pred skromno publiko. Pot nazaj v spodnjo ligo bo težka, a ne nemogoča. Treba bo čisto znova začeti, je dejal Nanti Olip...

Naš tednik-šport

UREJA FRANC SADJAK

Tretje mesto za Sele — doslej največji uspeh v zgodovini kluba

DSG Sele — SAK 1:2 (1:1)

DSG Sele: Ušnik 4, Oraže 3, Jakopič 5, Čertov 3, A. Dovjak 3, Fera 4, Golac 2, Olip 3, Hobel 3, Hribernik 3 (73. min. F. Dovjak), Travnik 4.

SAK: Mikun 3, Woschitz 3 (46. min. Urbaň 3), Sadjak 3, Lampichler 4, Stern 5, Jagodič 5, Valik 4, Jovičević 4, Kreutz 4, Raczinsky 5, Gregorič 4.

Stadion pod Košuto: 1000 gledalcev
Sodnik: Latzin (odličen, toda ni prisodil Selanom jasne anajstetrovke)
Strelci: Nanti Travnik (21. min.) oz. Valik (15. min. prosti strel) in Raczinsky (70. min.)

Že v prvem letu je moštvo trenerja Fere v podligi doseglo odličen uspeh. Čeprav so v igri prišli uspehi šele proti koncu, je moštvo izpod Košute doseglo ob koncu izredno dobro tretje mesto. Ta dobra uvrstitve šteje še več, če pomislimo, kako močna je bila letos konkurenca v podligi in kako težko je bilo skoraj za vsa moštva ostreti se nevarnosti izpada.

Sele : ATSV Wolfsberg 1 : 0 (1 : 0)

Postava: Ušnik 4, Oraže 4, Jakopič 4, Čertov 4, Dovjak 3, Olip 4, Vrhovc 1—2, Fera 2 (30. min. A. Čertov 3), Travnik 3, Hobel 2 (K. Hribernik 0), G. Hribernik 2.

Stadion pod Košuto: 100 gledalcev
Sodnik: Bind (dober)
Strelci: Nanti Travnik (15. min.)

Podliga vzhod

1. SAK	26	17	5	4	48:20	39
2. ASV	26	11	7	8	33:29	29
3. DSG Sele	26	12	4	10	37:33	28
4. KAC	26	11	5	10	34:36	27
5. Št. Leonh.	26	11	4	11	43:38	26
6. Wolfsberg	26	9	8	9	39:35	26
7. Borovlje	26	8	10	8	35:33	26
8. Weitensfeld	26	8	10	8	29:31	26
9. Dobrla vas	26	7	11	8	34:31	25
10. Velikovec	26	9	7	10	38:41	25
11. Št. Andraž	26	10	4	12	38:46	24
12. Šmihel	26	10	3	13	32:39	23
13. Liebenfels	26	8	7	11	29:41	23
14. Žrelec	26	6	5	15	21:37	17

... so bil to še časi, ko so Selani pred polnim stadionom premagali današnje koroške ligaše.

1000 gledalcev na stadionu in napetost do zadnje minute

V okviru zmage v tekmovanju za Davisov pokal je nemški teniški as Boris Becker povabil svoje prijatelje na praznovanje v najbolj znan bar v Ischglu na Tirolskem.

Beckerju in njegovi družbi je postregel naš rojak Andrej Apovnik iz Mokrij pri Dobrli vasi in si skupaj s svojim kolegom Berndom Steinbauerjem omislil poseben napitek: „Rdeči baron“ — seveda brez alkoholnih pijač. Na sliki Andrej Apovnik Borisu Beckerju predaja novi napitek (levo Bernd).

Boris Becker spoznal našega rojaka

18. ples DANICE

Zadnjo soboto je v Kulturnem domu DANICE v Šentprimožu bilo precej živahno. Ob prijetnih zvokih ansambla ZMEDA se je zavrtelo staro in mlado. Tiste, ki je šiling „žulu“, kot je povedal ob pozdravu v domačih rimah Stanko Wakounig, je vabila na okrepčilo „Tekoča koča — Koča tekoča“, ki je tudi letos bila zbirališče za pogovor in petje. Niso pa prodajali samo tekoče stvari, tudi za pod zob je kaj bilo, predvsem pa je vabil srečolov. V Šentprimožu sta zmeraj dve vrsti srečolova. Proti polnoči je zaplesala globaška mladina „Zillertaler Hochzeitsmarsch“ in „Lambado“.

Kot vsako leto je tudi letos otvoril ples mešani zbor z nekaj pesmimi. Nato so se pevke in pevci porazdelili vsak na svoje mesto k srečkam, kruhom, pijačam. Zjutraj so veseli odhajali domov, saj so se ljudje počutili dobro, ples je uspel in veselimo se že na 19. ples DANICE.

Dani

Malo za res, malo za šalo,

so igrala moštva na nogometnem turnirju v mladinskem domu v Celovcu. Turnir pa je potekal potem res zelo napeto, sodnika **Martin Rupitsch** in **Silvo Kumer** sta imela polne roke dela, vodja turnirja gospod **Matevž Wieser** pa je ob koncu lahko predal svojim fantom Mladinskega doma glavno nagrado, čeprav je prej močno navijal za Slovenji Plajberk, kar so mu menda nekateri kar precej zamerili. Z 2. mestom so se zadovoljili „bankjeji“ celovške ZVEZE, ki so prišli v „crash“ šele v finalu (pravijo da je bil to kondicijski „crash“).

Profesorji Slovenske gimnazije s prof. Mirkom Oražetom in prof. Laußeggerjem pa so se iz obzirnosti do svojih šolarjev že pred finalom poslovili s turnirja, saj jih je ORF za „Dober dan, Koroška“ že po prvi tekmi z intervijem očitno preveč zmučil.

Turnirja so se udeležila tudi moštva iz Lepene, Alpe tour in celovške

Hago, vsi pa so izpostavili olimpijsko zamisel, zraven biti je vse...

Tudi eksport-importni strokovnjaki so se upali na parket, podjetje HAGO je doseglo bronasto kolajno.

(Z leve: Sadjak, Travnik; Rozman, Kaiser in Gregorič.)

Vaš poslovni partner v območju Alpe-Jadran

Korotan

proizvodnja in trgovska družba z o. j.

A-9020 Celovec
Viktringer Ring 26

Telefon — (04 63) 56 2 16
Telex — 422801
Telefax (04 63) 51 62 57

34170 Gorica
Corso G. Verdi 115

Telefon — (0481) 34 0 60
Telex — 461066
Telefax — (0481) 85 1 82